

УПОВНОВАЖЕНИЙ Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298 7033

Віце-прем'єр-міністру
України з питань
європейської та
євроатлантичної інтеграції
України – Міністру юстиції
України
Ользі СТЕФАНІШИНІЙ

Т.в.о. Голови Державної
екологічної інспекції України
Ігорю ЗУБОВИЧУ
(в частині управління
відходами)

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України
«Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина.

На підставі статей 1, 19¹ Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», під час виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, працівниками Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини виявлено порушення прав людини у діяльності Черкаської міської медичної частини філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» в Черкаській та Кіровоградській областях (далі – медична частина).

Статтею 49 Конституції України визначено, що держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування.

законодавства України про охорону
пнин України має право на охорону

УВ
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№14439.2/24/39.3 від 23.10.2024
КЕП: Лубінець Д. В. 23.10.2024 18:14
368DC35ECECB2DC104000000E88D010070F70400

здоров'я, що передбачає медичний догляд, який є необхідним для підтримання здоров'я людини.

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто не повинен зазнавати тортур або жорстокого, нелюдського або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

Передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань чи інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Усупереч наведеним вимогам законодавства під час відвідування медичної частини 12.09.2024 виявлені факти порушення прав людини, що потребують вжиття невідкладних заходів реагування щодо усунення виявлених недоліків, причин та умов, що їм сприяють, притягнення винних осіб до відповідальності.

Під час відвідування ув'язнених Б. звернувся до групи НПМ щодо неналежного надання медичної допомоги. Встановлено, що пацієнт потребує подальшого хірургічного лікування для відновлення цілісності кісток черепа. Незважаючи на рекомендації лікаря-травматолога пацієнт тривалий час не направляється на оперативне лікування до закладу охорони здоров'я України.

У іншому випадку виявлена засуджена К., яка попередньо оглянута лікарем-хірургом, має встановлений діагноз «Посттромбофлебітичний синдром» та призначене лікування. Групою НПМ наголошено, що поточне лікування викликає сумніви, стан пацієнтки не покращується та потребує дообстеження та подальшого лікування.

Керівництву медичної частини наголошено на необхідність надання медичної допомоги обом пацієнтам. Вищезазначені випадки свідчать про обмеження прав засуджених та ув'язнених осіб на охорону здоров'я та медичну допомогу.

У штаті медичної частини відсутня посада лікаря-гінеколога, через що неможливо провести вчасний первинний та профілактичний медичний огляд засудженим та ув'язненим жінкам, чим порушуються вимоги Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі, затвердженого спільним наказом Міністерства юстиції України та Міністерства охорони здоров'я України (далі – МОЗ) від 15.08.2014 № 1348/5/572.

Таким чином жінки, які утримуються в установі, позбавлені можливості проведення гінекологічних оглядів, лабораторних та інструментальних досліджень, що не дозволяє своєчасно виявити та діагностувати захворювання статевої системи.

У медичній частині не організовано проведення замісної підтримувальної поведінковими розладами внаслідок

вживання опіоїдів, що порушує їх право на вибір методів лікування. Відповідно до пункту 86 Доповіді Комітет з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню до уряду України СРТ/Inf (2024) 20 вважає, що потрапляння до пенітенціарної установи є можливістю вирішити проблему, пов'язану із вживанням наркотичних засобів, і тому важливо, щоб відповідна допомога була запропонована всім зацікавленим особам, в усіх установах має бути доступне відповідне медичне обслуговування.

Лікарі медичної частини позбавлені можливості здійснювати запити на телемедичне консультування та отримувати консультації для надання медичної допомоги ув'язненим через відсутність доступу до телемедичної мережі. Наявний мобільний діагностичний комплекс IDIS 7500 не дозволяє зберігати та отримувати інформацію про проведене обстеження пацієнтів через технічну несправність, що унеможлиблює надання медичної допомоги із застосуванням телемедицини відповідно до Порядку організації медичної допомоги на первинному, вторинному (спеціалізованому), третинному (високоспеціалізованому) рівнях, затвердженому наказом МОЗ від 19.10.2015 № 681.

Під час перевірки справності автоматичного зовнішнього дефібрилятора виявлено електроди, термін придатності яких завершився. Використання такого медичного виробу не забезпечує ефективного надання домедичної допомоги засудженим та ув'язненим особам при лікуванні гострої фібриляції передсердь та попередження клінічної смерті відповідно до Порядку надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах, затвердженого наказом МОЗ від 09.03.2022 № 441.

У медичній частині не всі ув'язнені та засуджені отримують належну стоматологічну допомогу. В кабінеті лікаря-стоматолога відсутні необхідні медичні засоби (зокрема матеріал для пломбування), що унеможлиблює надання належної медичної допомоги.

У маніпуляційному кабінеті медичної частини продукти харчування та лікарські засоби зберігаються разом в одному холодильнику, що порушує вимоги пункту 12 розділу III Правил зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів у лікувально-профілактичних закладах, затверджених наказом МОЗ від 16.12.2003 № 584, яким забороняється сумісне зберігання лікарських засобів із реактивами, біологічним матеріалом тощо в одному холодильнику.

За результатами відвідування медичної частини виявлено порушення природоохоронного законодавства, яке регулює питання зберігання, перевезення та утилізації медичних відходів категорії «В». Групою НППМ встановлено, що збирання та зберігання медичних відходів проводиться у приміщенні, яке перебуває в постійному користуванні персоналом медичної частини та осіб узятих під варту, що є порушенням вимог розділу 8 Державних санітарно-протиепідемічних правил і норм щодо поводження з медичними відходами, затверджених наказом МОЗ від 08.06.2015 № 325.

Приміщення медичної частини не пристосовані для вільного пересування до медичної частини наявні сходи,

пороги, які ускладнюють вільне пересування маломобільних груп населення та осіб з інвалідністю (відсутні пандуси, поручні та інші облаштування будівлі), що порушує вимоги Державних будівельних норм України В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд».

У порушення Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417 в приміщеннях медичної частини відсутня протипожежна сигналізація, що підвищує ризики пожежної небезпеки та може загрожувати життю ув'язнених.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, а також беручи до уваги те, що:

відповідно до підпункту 2⁷ пункту 3 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228, Міністерство юстиції України забезпечує контроль за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання і відбування кримінальних покарань, реалізацією законних прав та інтересів засуджених та узятих під варту осіб;

відповідно до пункту 3 Положення про Державну екологічну інспекцію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.04.2017 № 275, Державна екологічна інспекція України здійснює у межах повноважень, передбачених законом, державний нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства, зокрема, щодо поводження з відходами;

керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

ВИМАГАЮ:

1. Розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених у ході реалізації функцій національного превентивного механізму наведених порушень прав людини та недопущення катувань, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання у діяльності Черкаської міської медичної частини філії Державної установи «Центру охорони здоров'я Державної кримінально виконавчої служби України» в Черкаській та Кіровоградській областях.

2. Державній екологічній інспекції України вжити заходів державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства, зокрема, щодо управління (поводження) медичними відходами на території Черкаської міської медичної частини філії Державної установи «Центру охорони здоров'я Державної кримінально виконавчої служби України» в Черкаській та Кіровоградській областях.

3. У спосіб, передбачений чинним законодавством, вжити заходів щодо притягнення винних осіб до встановленої законом відповідальності та про результати розгляду подання у місячний строк повідомити Уповноваженого, додавши на підтвердження відповідну інформацію та копії документів.

Звертаю увагу, що відповідно до статті 188⁴⁰ Кодексу України про

ння законних вимог Уповноваженого

Верховної Ради України з прав людини тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

Додаток: Звіт про результати відвідування Черкаської міської медичної частини філії Державної установи «Центру охорони здоров'я Державної кримінально виконавчої служби України» в Черкаській та Кіровоградській областях на 12 арк.

**Уповноважений Верховної
Ради України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Олена Бардаш 0509679551

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№14439.2/24/39.3 від 23.10.2024
КЕП: Лубінець Д. В. 23.10.2024 18:14
368DC35ECECB2DC104000000E88D010070F70400